

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10Csp/118/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123337696
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6123337696.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou v spore žalobcu: ČSOB Poist'ovňa, a.s. so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 31 325 416, zast.: Malata, Pružinský, Hegedúš & Partners s. r. o. so sídlom Twin City Tower, Mlynské nivy 10, 821 09 Bratislava – mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 239 921 proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. F. XXXX/X, XXX XX E., o zaplatenie 3.063,36 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3.063,36 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.063,36 Eur od 22.09.2022 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť Slovenskej republike trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) podaným na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 12.06.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 3.063,36 Eur s príslušenstvom, pričom uviedol, že žalobca uzatvoril zmluvu o povinnom zmluvnom poistení, ktorým vzniklo poistenie motorového vozidla Škoda Octavia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z.

Dňa 19.04.2022 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej prišlo k poškodeniu majetku poškodeného (vodič nedal prednosť v jazde, porušenie dopravného značenia STOJ, daj prednosť v jazde; poškodená pravá strana vozidla). Žalovaný porušil povinnosť predložiť poisťovateľovi doklady potrebné k vyšetreniu škodovej udalosti, ktoré si vyžiadal – kópia vodičského preukazu vodiča v čase škody v poistenom vozidle, obojstranná kópia technického preukazu (osvedčenia o evidencii) poisteného vozidla, správa o nehode a fotodokumentácia poškodenia na poistenom vozidle.

Žalobca ako poisťiteľ vyplatil poškodenému poistné plnenie v celkovej sume 3.063,36 Eur. Podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4. Žalobca si uplatnil postih vo výške 3.063,36 Eur.

Žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy v rozsahu 3.063,36 Eur titulom postihu poistného plnenia. Žalovaný bol povinný zaplatiť do 15 dní odo dňa doručenia výzvy na zaplatenie, ktorú si žalovaný prevzal 06.09.2022, čo sa považuje za deň doručenia. Žalovaný bol povinný zaplatiť dlh do 21.09.2022,

príčom za prvý deň omeškania sa považuje 22.09.2022. Ku dňu podania žaloby eviduje žalobca dlh 3.063,36 Eur.

2. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil súdu návrh poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, hlásenie škodovej udalosti zo dňa 19.04.2022, správu o nehode, zápis o poškodení vozidla, faktúru č. XXXXXXXXXXXX splatnú dňa 13.05.2022 na sumu 3.676,03 Eur, posudok – kalkuláciu č. XXXXXXXXXXXX, výpis z účtu, výzvu na zaplatenie nároku na náhradu poisťného plnenia zo dňa 06.06.2022 a fotokópiu doručienky.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 22.06.2023 platobný rozkaz sp. zn. 38Up/1046/2023, ktorým žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel.

4. Vzhľadom na skutočnosť, že platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk a žalobca navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku, platobný rozkaz sa podľa § 10 ods. 3 zákona o upomínacom konaní zrušil a vec bola postúpená tunajšiemu súdu dňa 18.09.2023.

5. Okresný súd Lučenec vydal dňa 21.09.2023 platobný rozkaz č.k. 10Csp/118/2023-54, ktorým uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi do 15 dní od doručenia sumu 3.063,36 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.063,36 Eur od 22.09.2022 do zaplatenia a nahradiť trovy konania vo výške 91,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 320,84 Eur alebo v rovnakej lehote podať na súde odpor proti platobnému rozkazu. Platobný rozkaz bol žalovanému doručený do G. H. I. J. K..

6. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný písomným podaním zo dňa 27.11.2023 včas odpor s vecným odôvodnením, v ktorom uviedol, že po tom, čo dňa 19.04.2022 spôsobil dopravnú nehodu na motorovom vozidle EČV: E., v súlade so zmluvou o povinnom zmluvnom poistení informoval ČSOB Poisťovňu, postupoval presne tak, ako mu na dispečingu bolo prikázané a zavolať na miesto políciu, ktorá celú dopravnú nehodu zaznamenala a nafotila, o čom žalovaný poisťovňu informoval. Poisťovňa o pár mesiacov od neho žiadala kópiu vodičského preukazu v čase škody, avšak žalovanému dňa 24.04.2022 bol L. L. M. N. vodičský preukaz odobratý a až dodnes tento nemá a napriek všetkým pokusom a žiadostiam na tejto polícii o jeho kópiu mu to bolo odmietnuté, o čom telefonicky tiež informoval poisťovňu, čo žalovaný považuje za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý túto povinnosť dodnes nemal ako splniť, nakoľko kópiu vodičského preukazu nemá. Keďže žalovaný nie je majiteľom vozidla, ale bol len jeho držiteľom (auto mal v nájme), nevlastnil veľký technický preukaz (osvedčenie o evidencii) a napriek všetkým žiadostiam mu majiteľka tento neposkytla a následne ju nedokázal ani telefonicky, ani písomne zastihnúť a keď sa mu to podarilo, odmietla mu toto okopírovať a dať k dispozícii. Preto ani túto povinnosť nemohol žalovaný splniť a podľa jeho názoru sa tiež jasne jednalo o dôvody hodné osobitného zreteľa, o čom tiež telefonicky poisťovňu informoval. Správu o nehode, ktorú spísal s účastníkom nehody na mieste, odniesol do pobočky poisťovne, kde túto poisťku uzatvoril (pri dopravnej polícii v Lučenci) a táto distribútorka pracujúca pre viac poisťovní mu sľúbila, že túto správu zašle na príslušnú poisťovňu, čo tiež žalovaný oznámil ČSOB Poisťovni a tiež jej oznámil, že fotodokumentáciu má polícia z E. a majiteľ poškodeného vozidla (účastník nehody). Preto má žalovaný za to, že vyžadované listiny a vodičský preukaz nemal ako poisťovni doručiť. To, odkedy má vodičský preukaz zadržaný a že je to od 24.04.2022, je evidované na L. M. N., O. M. O. a E.. To, že nebol majiteľom vozidla, vyplýva z osvedčenia o evidencii vozidla. Správu o nehode zaslal poškodený a jeho poisťovňa a polícia mala aj fotodokumentáciu aj správu o nehode, čo poisťovni oznámil. Žalovaný má za to, že už len toto všetko sú dôvody hodné osobitného zreteľa, poisťné bolo vyplatené, a preto podľa jeho názoru sa jedná len o zneužitie jeho bezmocnosti predložiť poisťovateľovi doklady potrebné k vyšetrovaniu škodovej udalosti. Žalovaný sa snažil a využil všetky možné zákonné prostriedky na získanie kópie vodičského preukazu, ako aj osvedčenia o evidencii, avšak sa mu to nijak nepodarilo, len z toho dôvodu tieto doklady nepredložil, avšak o tom poisťovňu telefonicky informoval.

Za ďalší dôvod hodný osobitného zreteľa žalovaný považuje, že v čase, keď sa dozvedel, že poisťovňa sa rozhodla tieto vynaložené peniaze od neho vymáhať, nemal možnosť vec s poisťovňou riešiť, lebo bol ohrozený na živote ľuďmi, ktorí ho vydierali a chceli ho zabiť, preto je od 23.11.2022 vedené trestné stíhanie na Národnej kriminálnej agentúre, odbor Bratislava ČVS: M./P. pre obzvlášť závažný zločin úkladná vražda podľa § 144 Trestného zákona v štádiu prípravy, a preto, že žalovaný neprijal policajnú ochranu Políciou SR, bol touto vyzvaný, aby v rámci vlastnej bezpečnosti opustil Slovenskú republiku, čo aj urobil a odišiel do Švajčiarska, avšak mal pri sebe na svoju ochranu zakázané zbrane, preto sa

od 15.03.2023 nachádza vo vyšetrovacej väzbe vo K., skadiaľ sa mu do 15.09.2023 nedalo telefonovať a nemal prístup k adrese na poisťovňu. Z toho dôvodu má za to, že všetko toto sú dôvody hodné osobitného zreteľa a že poisťovňa si nárok na uhradenie škody uplatňuje v rozpore s ustanoveniami zákona č. 381/2001 Z. z., a preto žiada, aby bol návrh zamietnutý.

Keďže z vyšetrovacej väzby nemá ako zabezpečiť akékoľvek dôkazy, žiadal súd, aby si tieto vyžiadal z polície (o tom, odkedy má žalovaný zadržaný vodičský preukaz), od majiteľky Octavie v čase škody a jeho tvrdenia aj na polícii v E., ktorá má záznam aj s fotodokumentáciou z nehody. Ak chce súd preveriť aj ním uvádzané trestné stíhanie, je vedené na Národnej kriminálnej agentúre v Bratislave. Pre tieto dôvody hodné osobitného zreteľa si žalovaný povinnosť nesplnil a nedoručil potrebné, ale o všetkom poisťovňu telefonicky informoval a keďže mal zaplatené poisťné, považuje žalovaný vydanie platobného rozkazu za nezákonné a žiada, aby ho súd zrušil.

7. Podaním odporu bol platobný rozkaz zo zákona v celom rozsahu zrušený podľa § 267 ods. 4 CSP.

8. Žalobca vo vyjadrení k odporu proti platobnými rozkazu zo dňa 15.12.2023 zdôraznil, že si uplatňuje tzv. postih poisťného plnenia, t.j. nárok, ktorý nie je nárokom vyplývajúcim zo zmluvy, ani žiadneho iného dokumentu, ani nárokom na náhradu škody. Jedná sa o originálny nárok žalobcu ako poisťovateľa, ktorý vychádza priamo zo zákona.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.09.2010, sp. zn. 3 Cdo 326/2009 uvádza: „Ustanovenie § 12 ods. 1 písm. f) zákona č. 381/2001 Z. z. priznáva poisťovateľovi proti poisťníkovi špecifický nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak v čase, keď nastala poisťná udalosť, bol v omeškaní s platením poisťného. Nárok upravený v tomto ustanovení nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (nie je odvodeným nárokom od práva poškodeného) proti tomu, kto škodu spôsobil; ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poisťného vzťahu založeného poisťnou zmluvou“. Nárok podľa § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. je charakteristický skutočnosťou, že predpokladá taxatívne vymedzený okruh situácií, kedy môže žalobca ako poisťovateľ uplatniť tento nárok. Uvedený okruh situácií nemožno rozširovať na základe zmluvy.

Rovnako však tiež toto ustanovenie možno považovať za ustanovenie garantujúce právo poisťiteľovi, ak sú splnené zákonné predpoklady. Nárok poisťovne podľa § 12 je limitovaný výlučne výškou vyplateného poisťného plnenia a samotnou hypotézou právnej normy § 12 zákona č. 381/2001 Z. z.

Krajský súd v Žiline v rozhodnutí sp. zn. 6Co/48/2017 zo dňa 31.05.2017 uviedol: „Predpokladmi vzniku nároku poisťovateľa proti poisťníkovi v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poisťníka poisťné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a že poistený porušil svoje zákonné povinnosti. Nie je pritom rozhodujúce, či a akým spôsobom bol daný nárok formulovaný v poisťnej zmluve, pretože jeho základ je ukotvený v legislatíve, nie v poisťnom kontrakte. Rovnako nie je relevantné, že zmluva uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou (čo bol prípad prejednávanej veci), keďže žalobca neuplatňuje žiaden nárok podľa zmluvy, v prípade ktorej by bolo možné uvažovať o prípadnej existencii neprijateľných zmluvných podmienok. Právna úprava z dôvodu významnosti vzťahov vyplývajúcich z povinného zmluvného poistenia precizuje jednotlivosti týchto vzťahov tak, aby tieto boli vo svojej podstate regulované jednotne. V zmysle tejto filozofie potom zákon rieši aj otázku povinnosti ohlásenia poisťnej udalosti a následky s tým spojené.“

Pre uplatnenie nároku žalobcu je potrebné preukázať naplnenie hypotézy právnej normy uvedenej v § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. a preukázať vyplatenie peňažných prostriedkov žalobcom.

Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je komplexná problematika, v ktorej sa prelínajú súkromnoprávne vzťahy medzi poisťiteľom a poisteným s verejnoprávnou reguláciou, ktorá je vzhľadom na závažnosť a rozšírenosť problematiky nevyhnutná. Primárnym účelom poistenia nie je kompenzácia ujmy, ktorá by vznikla poškodenému, ale majetkovej ujmy, ktorá by vznikla poistenému tým, že bola spôsobená škoda. Inštitút postihu poisťného plnenia potom slúži ako súbor regulačných noriem, ktoré vyhodnocujú závažnosť konania poistených osôb, resp. rozsah opomenutia ich povinností v súvislosti so vzniknutou dopravnou nehodou. Ustanovenie § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. plní preventívnu funkciu a má na poistených pôsobiť, aby dodržiavali povinnosti, ktoré im vyplývajú z iných právnych predpisov.

Vychádzajúc z právneho rámca uvedeného vyššie žalobca poukázal na to, že žalovaný nepredložil žiaden dôkaz na podporu svojho tvrdenia.

Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho-ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t. j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne

nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2010, sp. zn. 6 Cdo 81/2010).

Žalobca v konaní tvrdí, že na strane žalovaného prišlo k omisívnemu konaniu – nepredloženiu dokladov súvisiacich so škodovou udalosťou.

Aplikované na sporové konanie je potom na žalovanom, aby preukázal, že povinnosti uvedené v § 10 zákona č. 381/2001 Z. z. splnil.

Dôkazné bremeno sa v takom prípade presúva na žalovaného napriek tomu, že ide o tvrdenie žalobcu (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 720/2014 zo dňa 07.10.2014).

Žalovaný uviedol, že žiadnu z povinností nevedel sám splniť, avšak na podporu svojich tvrdení neuviedol žiadne dôkazy, pričom žalobca má za to, že okolnosti ako zadržanie orgánmi činnými v trestnom konaní nepredstavujú liberačný dôvod. Žalovaný svoju povinnosť nesplnil ani dodatočne, hoci od škodovej udalosti uplynuli už takmer dva roky. Nakoľko sa jedná o jedinú relevantnú procesnú obranu žalovaného a táto nebola žiadnym spôsobom preukázaná, žalobca žiadal podanej žalobe vyhovieť.

9. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 07.02.2024 k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žiada o účasť na pojednávaní prostredníctvom videokonferencie. Zároveň uviedol, že je preňho nemožné z väzby vo Švajčiarsku doložiť dôkazy, ktoré jednoznačne potvrdia jeho tvrdenia, preto žiadal súd, aby si tieto vyžiadal sám, a to správu z L. M. Q., O. ako aj z polície N., ktorou mu bol vodičský preukaz dňa 24.04.2023 zadržaný a následne odobratý, a preto jeho kópiu poisťovni nevedel doručiť, nakoľko v čase, keď ho poisťovňa žiadala, už ho nemal pri sebe a jeho kópiu mu polícia odmietla vydať napriek tomu, že na políciu poslal svojho advokáta G. R. B., ktorý to môže dosvedčiť. Pani C. klame vo svojom vyjadrení, on spolu s A. I. z Točnice, ktorý momentálne pracuje v ČR, bol správu o nehode zaniestť pani C., lebo nevedel, kde sa sídlo poisťovne nachádza. Pán I. je svedok, že táto správu prevzala a sľúbila, že ju do tejto poisťovne, kde má známu, osobne doručí a žalovaný má zaslať fotky, vodičský preukaz a veľký technický preukaz. Ako vyplýva z lustrácie vozidla, žalovaný nikdy nebol vlastníkom tohto vozidla, mal ho len požičané v držbe, čiže bol držiteľom a mal len malý technický preukaz od auta. S vtedajšou majiteľkou sa nevedel spojiť, lebo sa odsťahovala z adresy a zmenila číslo a jej muža, ktorý žalovanému auto požičal, zatvorili do výkonu trestu, preto sa žalovaný pýtal, ako mal poisťovni veľký technický preukaz doručiť, keď ho fyzicky nemal a majiteľka s ním nekomunikovala. Žalovaný tiež žiadal súd, aby vyžiadal správu z polície v Lovinobani, ktorej policajti boli prizvaní na miesto nehody, či tam existovala fotodokumentácia, skadiaľ si ju mohla poisťovňa sama kedykoľvek vyžiadať, čo žalovaný poisťovni aj oznámil. To, že na miesto žalovaný políciu zavolať, dokazuje, že chcel, aby všetko bolo zdokumentované pre poisťovňu, aj to, že ihneď nehodu poisťovni nahlásil. To, že v čase nehody bol držiteľom vodičského oprávnenia, vyplýva zo správy polície, ktorá celú nehodu zdokumentovala. Dôvodom, prečo potom nevedel dostatočne s poisťovňou komunikovať, bola skutočnosť, že od augusta 2022 bol vydieraný jednou bandou kriminálnikov, ktorí sa ho pokúsili dvakrát zabiť, a preto prebieha na MV SR, PPZ trestné konanie pre obzvlášť závažný zločin úkladná vražda v štádiu pokusu, kde je žalovaný poškodený a kde po tom, čo odmietol prijať policajnú ochranu, bol políciou vyzvaný, aby opustil Slovensko a čo najmenej telefonoval a používal email. Takto sa žalovaný skrýval až do 15.03.2023 vo K., kde po kontrole auta bol vzatý do väzby, lebo mal v aute pištoľ na svoju ochranu a v tejto väzbe je až doteraz. Je mu ľúto, že zvolil radšej postup, čo mu nariadila polícia a nevolal a nekomunikoval, lebo mal strach o svoj život a život svojho syna, ktorého smrťou ho tiež vydierali. Žalovaný mal poistnú sumu vyplatenú, a preto nerozumie, prečo žalobca pripája rozsudok NS SR, ktorý pojednáva o prípade, keď bol poistník v omeškaní s platením poistného. To, že chcel všetko riadne doložiť a doručiť poisťovni, je zrejmé z prejavu jeho vôle potom, keď sa dopravnej nehody dopustil, ihneď škodovú udalosť poisťovni nahlásil, aj na miesto zavolať políciu, ktorá rovnako ako poškodený všetko fotograficky zdokumentovala. Žalovaný má za to, že by takto nekonal, ak by následne chcel zo svojej vôle poisťovni nedoručiť potrebné dokumenty, ale nebolo to preňho možné. Žalovaný žiadal o vypočutie svedkov, zadováženie listinných dôkazov z polície N., O. D. E., ako aj výpisu z evidenčnej karty vozidla, kto bol majiteľom vozidla od 19.01.2022 do 14.09.2023 a následne o zamietnutie žaloby.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 17.12.2024 poukázal na ustanovenie § 10 ods. 2 a § 12 ods. 2 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. a uviedol, že medzi stranami sporu nie je sporné, že žalobca vyzval žalovaného na predloženie dokladov, čo vyplýva z vyjadrení žalovaného v podanom odpore. Právny základ na požadovanie uvedených dokladov a následné uplatňovanie postihu poistného plnenia tak vyplýva priamo zo zákona. Ustanovenie § 12 predmetného zákona jednoznačne a taxatívne vymedzuje okruh situácií, kedy poisťovateľ môže uplatniť svoj nárok voči poistenému alebo inej zodpovednej

osobe. Výklad tohto ustanovenia nesmie prekročiť hranice zákona, a nie je možné tento okruh situácií rozširovať na základe zmluvných dohôd, ktoré by boli v rozpore so zákonom. Na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že uvedené ustanovenie slúži ako prostriedok ochrany práv poisťovateľa, pokiaľ sú splnené všetky stanovené podmienky. Pre uplatnenie nároku je teda nevyhnutné preukázať dve zásadné skutočnosti: naplnenie hypotézy právnej normy uvedenej v § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. a skutočnosť, že došlo k vyplateniu peňažných prostriedkov žalobcom ako poisťovateľom. V tomto smere žalobca svoju argumentáciu opiera o riadne doložené podklady dokazujúce jeho právo na uplatnenie regresného nároku voči žalovanému. V zmysle ustálenej súdnej praxe je dôkazné bremeno rozdelené medzi účastníkov konania v súlade s tzv. negatívnou dôkaznou teóriou. Podľa tejto teórie platí, že nemožno spravodlivo požadovať od účastníka konania, aby preukázal neexistenciu určitej právnej skutočnosti, najmä pokiaľ ide o skutočnosť s trvajúcim charakterom. To znamená, že ak žalobca tvrdí, že žalovaný nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z § 10 zákona č. 381/2001 Z. z., je na žalovanom, aby preukázal opak.

Žalobca poukázal na skutočnosť, že v predmetnom konaní tvrdené opomenutie konania zo strany žalovaného, konkrétne nepredloženie dokladov týkajúcich sa škodovej udalosti, zakladá oprávnený predpoklad nesplnenia povinností vyplývajúcich zo zákona. Povinnosťou žalovaného je pritom preukázať, že všetky relevantné povinnosti podľa § 10 zákona č. 381/2001 Z. z. riadne splnil. Nepredloženie takýchto dôkazov jednoznačne zakladá domnienku, že k splneniu povinností nedošlo, a to v priamom rozpore s tvrdeniami žalovaného.

Žalovaný v konaní uviedol, že svoje povinnosti nemohol splniť z objektívnych dôvodov, konkrétne pre zadržanie orgánmi činnými v trestnom konaní. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že skutočnosť zadržania alebo iné okolnosti tohto charakteru nemožno automaticky považovať za liberačný dôvod, ktorý by žalovaného zbavil zodpovednosti za nesplnenie povinností vyplývajúcich zo zákona. Na podporu svojho tvrdenia žalovaný nepredložil žiadne relevantné dôkazy, ktoré by odôvodňovali jeho konanie alebo opomenutie.

Podľa ustálenej judikatúry platí, že dôkazné bremeno leží na tej strane, ktorá tvrdí skutočnosť oslobodzujúci vplyv alebo existencia objektívneho liberačného dôvodu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný toto bremeno neunesol a svoje tvrdenia nepodložil dôkazmi, nemožno jeho obranu považovať za dostatočnú.

Žalobca opakovane zdôraznil, že žalovaný svoju povinnosť nesplnil ani dodatočne, hoci od škodovej udalosti uplynuli už takmer dva roky.

Nakoľko sa jedná o jedinú relevantnú procesnú obranu žalovaného a táto nebola žiadnym spôsobom preukázaná, žalobca žiadal podanej žalobe vyhovieť.

11. V písomnom vyjadrení zo dňa 14.01.2025 žalobca uviedol, že zákonný základ na vyžiadanie dokladov je nesporný a vyplýva priamo z ustanovenia § 10 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. Toto ustanovenie jasne hovorí, že po oznámení škodovej udalosti je poistený povinný postupovať podľa pokynov poisťovateľa a predložiť v dohodnutej lehote doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada. Z toho je zrejmé, že po vzniku škodovej udalosti, ktorá má byť krytá z povinného zmluvného poistenia, nastupuje pre poisteného (resp. osobu, ktorá oznámila škodovú udalosť, typicky vodiča) povinnosť konať aktívne a súčinne s poisťovateľom. Z konania žalovaného je zrejmé, že došlo k nesplneniu tejto povinnosti, hoci povinnosť predložiť doklady, a to najmä doklady potrebné pre vyhodnotenie nároku na poistné plnenie, je výslovne upravená v zákone a zároveň rozvinutá v príslušných všeobecných poistných podmienkach. Ako poisťovateľ mal žalobca legitímne právo požadovať od žalovaného úkony a doklady potrebné na náležité prešetrenie poistnej udalosti, predovšetkým na určenie vzniku škody, jej rozsahu a prípadného poistného plnenia. Žalovaný v podanom odpore sám uvádza, že bol žalobcom vyzvaný na predloženie potrebných dokladov. Tým potvrdzuje, že výzva na predloženie príslušných dokladov skutočne nastala. Nie je teda medzi stranami sporné, že žalovaný o týchto povinnostiach vedel, resp. že bol vyzvaný. Napriek tomu však žalovaný doteraz nesplnil svoju zákonnú a zmluvnú povinnosť poskytnúť požadované dokumenty, čo v konečnom dôsledku bráni žalobcovi ako poisťovateľovi uzavrieť proces likvidácie poistnej udalosti a realizovať prípadné poistné plnenie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení tvrdí, že žiadnu z požadovaných povinností nevedel splniť sám. Na podporu tohto tvrdenia však nepredkladá žiadne konkrétne dôkazy. V právnej praxi pritom platí, že akákoľvek strana sporu, ktorá sa dovoľáva určitej právne významnej skutočnosti, je povinná voči nej uviesť relevantné tvrdenia a v prípade potreby tieto tvrdenia aj preukázať. Zásada dôkazného bremena spočíva na tom, kto určitý nárok (prípadne námietku) uplatňuje, je povinný ho vhodnými dôkazmi doložiť. Žalovaný však túto svoju povinnosť jednoducho zanedbal alebo odignoroval.

Pri hodnotení možných objektívnych prekážok, ktoré by vylúčili zodpovednosť (tzv. liberačné dôvody), možno uviesť, že tie sa v kontexte poisťovacej povinnosti viažu iba na osobitne definované situácie, napríklad na zásah vyššej moci alebo podobné okolnosti, ktoré by vodičovi objektívne znemožnili splniť svoje povinnosti. V danom prípade sa žalovaný odvoláva na zásah orgánov činných v trestnom konaní, na základe ktorého (podľa jeho tvrdení) nevedel splniť svoju povinnosť. Takéto prekážky však nie je možné považovať za dostatočný dôvod na úplné vylúčenie tejto povinnosti, najmä keď vodič (resp. prevádzkovateľ vozidla) je povinný vždy rátať s tým, že pri riadení vozidla môžu nastať rôzne situácie, a mal by si včas zaobstarať a držať k dispozícii zákonom vyžadované doklady. Navyše, ak by aj objektívne bola vozidlu napríklad odňatá technická dokumentácia alebo iné listiny, bolo by na žalovanom, aby túto skutočnosť preukázal a predložil relevantné potvrdenia o tom, že predkladanie požadovaných dokladov reálne nie je možné. Nič také však žalovaný neuviedol.

Ďalšou dôležitou okolnosťou, ktorá svedčí v neprospech žalovaného, je fakt, že jeho povinnosť nebola splnená ani dodatočne, a to ani po takmer dvoch rokoch od vzniku škodovej udalosti. V tejto súvislosti je nevyhnutné pripomenúť, že šíriť dôkaznú neistotu na neprimerane dlhé obdobie ide v príkrom rozpore s princípmi poisťovacej zmluvy a so samotným účelom poisťovania. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je pokryť prípadné škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla a zabezpečiť plynulé a včasné uhradenie škôd poškodeným osobám. Prekážky, ktoré spôsobujú neúplné alebo oneskorené predkladanie dokladov, ohrozujú nielen poisťovateľa, ale aj poškodeného.

Pri bežnom výklade príslušnej zákonnej úpravy je zjavné, že oznámenie škodovej udalosti a predloženie všetkých potrebných dokladov nie je možné odkladať donekonečna. Poisťovňa musí byť schopná nielen posúdiť zodpovednosť za vzniknutú škodu, ale aj poskytnúť či neposkytnúť poistné plnenie v primeranom čase. Zároveň platí, že vodič vozidla je vždy pri vedení vozidla vystavený rôznym situáciám na ceste a musí byť pripravený tieto situácie riešiť, čo zahŕňa aj povinnosť mať pri sebe všetky zákonom požadované doklady a dokázať ich na požiadanie predložiť.

Podľa zákona sa povinnosť oznámiť nehodu a doložiť všetky relevantné doklady viaže na vodiča vozidla. To platí bez ohľadu na to, kto ako poistník uzatváral poistnú zmluvu s poisťovateľom. Žalovaný ako vodič (resp. osoba, ktorá mala vozidlo fakticky v správe či používala ho) bol povinný mať pri sebe doklady súvisiace s vozidlom (napr. vodičský preukaz, osvedčenie o evidencii vozidla, doklad o PZP a pod.) a zároveň konať podľa pokynov poisťovateľa pri riešení škodovej udalosti. Nie je žiadnym ospravedlnením, ak namieta, že doklady nevedel získať od tretej osoby alebo od tzv. skutočného poistníka, keďže zákon jednoznačne vychádza z toho, že ten, kto vozidlo reálne šoféruje a je účastníkom škodovej udalosti, musí okamžite vedieť preukázať, že vozidlo spĺňa všetky zákonné náležitosti.

Povinnosť vodiča byť si vedomý toho, či má vozidlo riadne uzavreté povinné zmluvné poistenie, vyplýva z princípov cestnej premávky, ako aj z litery zákona o cestnej premávke. Práve táto skutočnosť eliminuje možnosť vodiča obchádzať ustanovenia právnych predpisov tým, že sa bude odvolávať na iné osoby (napr. na majiteľa či držiteľa vozidla, ktorý poistnú zmluvu uzatváral).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je nepochybné, že žalovaný nesplnil svoju povinnosť poskytnúť žalobcovi (poisťovateľovi) potrebnú súčinnosť a doklady, a to ani po opakovanej výzve. Sám žalovaný v odpore priznáva, že bol na túto povinnosť upozornený, avšak preukázateľne neposkytol žiadne relevantné dôkazy ani vyžadované dokumenty. Argumenty o jeho „nemožnosti“ splniť povinnosť pre zásah orgánov činných v trestnom konaní, resp. pre iné prekážky, ostávajú v rovine ničím nepodložených tvrdení.

12. Vo veci sa dňa 27.05.2025 uskutočnilo súdne pojednávanie. Žalobca na pojednávaní trval na podanej žalobe. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil ani nežiadal o odročenie pojednávania. Termín pojednávania mu bol oznámený elektronicky v súlade s § 100 ods. 2 CSP emailom zo dňa 29.04.2025 (č.l. 264 spisu) na adresu, ktorú žalovaný uviedol na elektronickú komunikáciu v podaní zo dňa 20.03.2025 (č.l. 233 spisu), keď predtým v elektronickej správe zo dňa 24.04.2025 (č.l. 260 spisu) oznámil, že nežiada účasť na pojednávaní.

V tejto súvislosti súd považuje za potrebné uviesť, že na tunajšom súde je okrem predmetného sporu sp. zn. 10Csp/118/2023 pred rovnakým zákonným sudcom vedené aj ďalšie konanie sp. zn. 10C/47/2024, pričom súd v oboch týchto sporoch zasielal žalovanému email so žiadosťou o oznámenie adresy, na ktorej sa zdržiava a na ktorú mu možno doručovať súdne písomnosti, keďže švajčiarsky súd oznámil tunajšiemu súdu, že žalovaný bol prepustený z väzenia. Žalovaný však zaslal odpoveď len k sp. zn. 10C/47/2024, pričom uviedol: „Čo sa týka vašeho konania, A. B. týmto nežadá na účasti na vašich dvoch súdnych konaniach“. Preto má súd za to, že žalovaný netrval na osobnej účasti ani na pojednávaní v tomto spore. Okrem toho súd osobitne emailom zo dňa 29.04.2025 upovedomil žalovaného o termíne

pojednávania v tejto veci, na čo žalovaný v emaille zo dňa 13.05.2025 (č.l. 267 spisu) reagoval, že „A. B. potvrdzuje prijatie emailu a súhlasí“.

Preto súd vec prejednal bez prítomnosti žalovaného v súlade s § 180 CSP.

13. Súd sa oboznámil so žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu a pripojenými listinnými dôkazmi. Listinné dôkazy neboli na pojednávaní prečítané ani oboznámené v súlade s § 204 CSP. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

14. Žalobca ako poisťiteľ uzavrel so žalovaným ako poisťníkom dňa 19.01.2022 poistnú zmluvu pre povinné zmluvné poistenie – poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 8, 9 spisu) so začiatkom poistenia 19.01.2022 na neurčito s ročným poistným 175,56 Eur, ktorá sa týkala osobného motorového vozidla zn. ŠKODA Octavia Combi, rok výroby 2010, VIN číslo karosérie: I..

15. Z hlásenia škodovej udalosti zo dňa 19.04.2022 (č.l. 10 spisu) a správy o nehode (č.l. 11 spisu) je zrejmé, že dňa 19.04.2022 došlo v obci O. na križovatke ulíc K. a K. k vzniku škody na motorovom vozidle zn. O. O., EČV: Q. M. M. F. D., keď žalovaný ako vodič motorového vozidla zn. K. L., EČV: E. nerešpektoval dopravné značenie STOP, daj prednosť v jazde, nedal prednosť v jazde motorovému vozidlu EČV: Q. idúcemu po hlavnej ceste, v dôsledku čoho došlo k zrážke a pravá strana motorového vozidla EČV: Q. bola poškodená. Škodu zaviniť vodič A. B. (žalovaný) jazdiaci na motorovom vozidle zn. K. L. S.: E..

16. Podľa posudku – kalkulácie nákladov na opravu č. 2204190115 vyhotovenej autoopravovňou D. D., F. dňa 05.05.2022 (č.l. 14 – 16 spisu) náklady na opravu motorového vozidla zn. O. O. S.: Q. B. M. F. D. činia 3.676,03 Eur.

17. Faktúrou č. 20220357 splatnou dňa 13.05.2022 (č.l. 13 spisu) fakturoval zhotoviteľ D. D., F. L. M. F. D. opravu motorového vozidla O. EČV: Q. po havárii (servisné práce – náhradné liely podľa rozpočtu, mzdu za prácu podľa rozpočtu a lakovanie podľa rozpočtu) v sume 3.676,03 Eur vrátane DPH.

18. Z výpisu z účtu žalobcu (č.l. 17 spisu) vyplýva, že žalobca dňa 08.06.2022 poukázal spoločnosti D. D., F. sumu 3.063,36 Eur.

19. Výzvou na zaplatenie nároku na náhradu poistného plnenia zo dňa 06.06.2022 (č.l. 18 spisu) žalobca oznámil žalovanému, že dňa 19.04.2022 bola motorovým vozidlom s EČV: E. spôsobená škoda, ktorú žalobca za žalovaného nahradil z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX M. M. F. D. formou poistného plnenia vo výške 3.063,36 Eur. V súlade s ustanovením § 12 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla si žalobca voči žalovanému uplatňuje nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, nakoľko zo záverov vyšetrovania poistnej udalosti vyplynulo, že bez dôvodov hodných osobitného zreteľa žalovaný porušil povinnosť predložiť poisťovateľovi doklady potrebné k vyšetreniu škodovej udalosti, ktoré si vyžiadal – kópia vodičského preukazu vodiča v čase škody v poistenom vozidle, obojstranná kópia technického preukazu (osvedčenia o evidencii) poisteného vozidla, správu o nehode a fotodokumentáciu poškodenia na poistenom vozidle. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie náhrady poistného plnenia alebo jeho časti vo výške 3.063,36 Eur do 15 dní odo dňa doručenia tejto výzvy, inak nárok uplatní v občianskom súdnom konaní. Výzva bola žalovanému doručená dňa 06.07.2022 a urgencia výzvy dňa 06.09.2022 (č.l. 19 spisu).

20. Podľa evidenčnej karty vozidla (č.l. 105, 106 a 151, 152 spisu) držiteľom vozidla zn. K. L. H. X,X, VIN: I., EČV: E. bol od 19.01.2022 do 14.09.2023 žalovaný. V danom čase, od 19.01.2022 do 23.03.2022 bola vlastníkom motorového vozidla T. E., od 23.03.2022 do 16.01.2023 A. F., od 16.01.2023 do 14.09.2023 M. B. a od 14.09.2023 P. L.. Dátum prvej evidencie vozidla v SR bol 19.01.2022.

21. Z rozhodnutia Okresného dopravného inšpektorátu v Detve, Okresné riaditeľstvo PZ vo Zvolene č. L./XXXX-XX zo dňa 05.05.2022, právoplatného dňa 05.09.2022 (č.l. 147 spisu), vyplýva, že dňa 24.04.2022 bol A. B. podľa § 70 ods. 1 písm. a) zákona o premávke zadržaný vodičský preukaz č. A. vydaný na skupiny „B1, B, AM“ OR PZ v Lučenci dňa 27.12.2021 a platný do dňa 27.12.2036, pretože za nižšie uvedený skutok zo dňa 24.04.2022 možno menovanému uložiť trest alebo sankciu zákazu činnosti

spočívajúcu v zákaze vedenia motorového vozidla, nakoľko je dôvodné podozrenie, že viedol motorové vozidlo v takom čase po požití návykovej látky, keď sa návyková látka nachádzala v jeho organizme. Tým, že ako účastník cestnej premávky dňa 24.04.2022 v čase o 02.53 hod. v Hriňovej viedol motorové vozidlo zn. K. L. S.: U. po miestnej komunikácii Ul. školská v smere jazdy k penziónu D., kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou L. L. M. J. N.. Nakoľko vodič javil v čase zastavenia známky požitia omamných a psychotropných látok, bol pri kontrole A. B. vyzvaný, aby sa podrobil lekárskeho vyšetreniu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, ktorá môže znížiť jeho schopnosť bezpečne viesť vozidlo, ktoré sa vykoná lekárskeho vyšetrením v zdravotníckom zariadení odberom a laboratórnym vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či sa návyková látka ešte nachádza v jeho organizme, s čím menovaný súhlasil. A. B. sa uvedenému vyšetreniu podrobil v zdravotníckom zariadení P. Q.. V rámci vyšetrenia mu bola odobratá vzorka biologického materiálu – krvi, moču a bola podrobená skúške na prítomnosť omamných a psychotropných látok. Podľa prvého skriningu toxikológie bol výsledok pozitívny na amfetamín, metamfetamín. L. O. R. J. O., L. A. M. J. Q. ako orgán, ktorý koná vo veci súvisiacej so zadržaním vodičského preukazu podľa § 70 ods. 6 zákona o premávke, preskúmal odôvodnenosť zadržania vodičského preukazu z hľadiska bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a na základe zistených skutočností rozhodol, že dôvody zadržania naďalej trvajú, a preto vodičský preukaz nemôže byť jeho držiteľovi vrátený.

22. Podľa evidenčnej karty (č.l. 110 spisu) bolo rozhodnutím O. R. O. č. L./XXXX-X zo dňa 04.05.2023, právoplatným dňa 23.06.2023 žalovanému odobraté vodičské oprávnenie z dôvodu, že sa nepodrobil odbornému poradenstvu [§ 92 ods. 2 písm. e) zákona č. 8/2009 Z. z.].

23. Spoločnosť Merkury Broker, s.r.o., Letná 40, 040 01 Košice, IČO: 36 328 910 vo vyjadrení zo dňa 11.01.2024 (č.l. 115 spisu) oznámila súdu, že jej hlavnou náplňou je sprostredkovanie poistenia a prípadná pomoc klientom pri úkonoch súvisiacich s uzatvorenou poisťovňou. Tu patrí tiež pomoc pri nahlásení poisťovnej udalosti. Potom už s klientom komunikuje priamo poisťovňa. Konkrétnu poisťovňu udalosť zo dňa 19.04.2022 klient A. B. nahlásil osobne priamo poisťovni. Bola nahlásená telefonicky, kde mu bolo pridelené číslo poisťovnej udalosti a povedané tiež, ktoré dokumenty je potrebné zaslať do poisťovne. Aké dokumenty má zaslať, mu bolo oznámené tiež prostredníctvom pošty aj mailom. Do tejto komunikácie medzi klientom a poisťovňou už spoločnosť Merkury Broker, s.r.o. nevstupuje. Ich pracovníčka B. S. C. nemá dôvod prijať a už vôbec nie zaslať správu o nehode do poisťovne. To platí aj pre tento prípad. Žiadnu správu o nehode od klienta neprevzala a teda žiadnu neposielala do poisťovne, čo potvrdila.

24. Na základe zisteného skutkového stavu súd vec nasledovne právne posúdil:

25. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

26. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťovňou sa poisťovňa zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťovňou poisťovňu zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťovne.

27. Podľa § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súčasťou poisťovnej zmluvy sú všeobecné poisťovné podmienky poisťovne (poisťovné podmienky), na ktoré sa poisťovňa zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťovňou zmluvu uzavrel, oznámené.

28. Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia poisťovnej zmluvy (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“), vo všeobecných poisťovných podmienkach možno určiť prípady, keď možno lehoty podľa odseku 1 primerane predĺžiť. Po oznámení škodovej udalosti je poisťovňa povinná postupovať podľa pokynov poisťovateľa a predložiť v dohodnutej lehote doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada.

29. Podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z., poisťovateľ má proti poisťovníkovi nárok na náhradu poisťovného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej

prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4.

30. Podľa § 116 ods. 9 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“), orgán Policajného zboru zaeviduje zmenu v evidencii vozidiel podľa odseku 1 a 2 a držiteľovi vozidla vydá osvedčenie o evidencii časť I a časť II, ak tomu nebránia zákonné dôvody.

31. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Podľa čl. 10 bod 2. písm. b) Všeobecných poistných podmienok pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pri vzniku škodovej udalosti je poistený povinný dbať na to, aby v lehote do 30 dní pri škodovej udalosti v zahraničí a do 15 dní na území Slovenskej republiky poistený poisťovateľovi nahlásil, že nastala škodová udalosť, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov, predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada, a umožniť mu vyhotovenie kópií týchto dokladov a vykonanie vyšetrovania o príčinách a rozsahu vzniknutej škody vrátane inej ujmy.

34. Podľa čl. 10 bod 3. Všeobecných poistných podmienok pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ak poistený vedome poruší povinnosti uvedené v bode 1. a 2. tohto článku, má poisťovateľ proti poistenému právo na primeranú náhradu toho, čo za poisteného plnil, podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť a o koľko boli krátené práva poisťovateľa voči tretím osobám.

35. Nebolo medzi stranami sporné, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol uzatvorením poistnej zmluvy zo dňa 19.01.2022 poistný vzťah, predmetom ktorého bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom zn. K. L. H., EČV: E..

36. Poistnou zmluvou si teda strany sporu dojednali povinné zmluvné poistenie motorového vozidla. Podrobná úprava práv a povinností zmluvných strán vyplýva zo Všeobecných zmluvných podmienok. Podľa § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poistiteľa (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené. Žalovaný ako poistník uzatvorením poistnej zmluvy zo dňa 19.01.2022 (časť „Záverečné prehlásenia poistníka“ – čl. 9 spisu) prehlásil, že bol oboznámený a súhlasí s obsahom poistnej zmluvy, resp. návrhom poistnej zmluvy, so Všeobecnými zmluvnými podmienkami pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, Zmluvnými dojednaniami pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ani status spotrebiteľa žalovaného nezbavuje viazanosti poistnými podmienkami a Zmluvnými dojednaniami v zmysle dohodnutej poistnej zmluvy.

37. Nesporným v konaní tiež bolo, že dňa 19.04.2022 došlo k škodovej udalosti, ktorú zavinil vodič motorového vozidla EČV: E. – žalovaný. Žalobca ako poistiteľ poškodenému vyplatil poistné plnenie vo výške 3.063,36 Eur. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že poistný vzťah v čase vzniku škodovej udalosti existoval. Žalovaný nerozporoval, že škodovú udalosť spôsobil.

38. Žalobca si podanou žalobou uplatnil voči žalovanému nárok na regresnú náhradu vo výške 3.063,36 Eur, t.j. náhradu poskytnutého poistného plnenia z dôvodu, že žalovaný porušil povinnosť predložiť žalobcovi doklady potrebné k vyšetrovaniu škodovej udalosti, ktoré si žalobca vyžiadal.

39. Žalovaný v konaní nijako nerozporoval ani nespochyboval svoju povinnosť predložiť žalobcovi žiadané doklady potrebné k vyšetreniu škodovej udalosti, konkrétne kópiu vodičského preukazu, obojstrannú kópiu technického preukazu (osvedčenia o evidencii motorového vozidla), správu o nehode a fotodokumentáciu poškodenia na poistenom vozidle. Argumentoval však, že z dôvodov hodných osobitného zreteľa nemohol svoju zákonnú povinnosť splniť, preto nie je povinný žalobcovi regresnú náhradu zaplatiť.

40. Ustanovenie § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. priznáva poisťovateľovi proti poisťníkovi špecifický nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil (bez dôvodov hodných osobitného zreteľa) povinnosti formulované v § 10 ods. 1 až 4 zákona. Nárok upravený v tomto ustanovení nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (ktorým by bola poisťovňa) proti tomu, kto škodu spôsobil; ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poistného vzťahu založeného poistnou zmluvou.

41. Predpokladom vzniku nároku poisťovateľa proti poisťníkovi podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poisťníka poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a že poistený porušil svoje zákonné povinnosti. Nie je pritom rozhodujúce, či a akým spôsobom bol daný nárok formulovaný v poistnej zmluve, pretože jeho základ je ukotvený v legislatíve, nie v poistnom kontrakte. Rovnako nie je relevantné, že zmluva uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou, čo bol aj prípad prejednávanej veci, keď strany sporu uzavreli zmluvu o povinnom zmluvnom poistení, ktorá zmluva je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou, keďže žalobca neuplatňuje žiaden nárok podľa zmluvy, v prípade ktorej by bolo možné uvažovať o prípadnej existencii neprijateľných zmluvných podmienok.

42. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že žalovaný svoju zákonnú povinnosť predložiť žalobcovi doklady potrebné k vyšetreniu škodovej udalosti porušil, nesplnil. Súd sa zaoberal tým, či na strane žalovaného boli dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie nároku na náhradu poistného plnenia žalobcovi, keďže žalovaný uvádzal, že on z objektívnych dôvodov nemohol uvedené doklady žalobcovi predložiť, avšak urobil všetko preto, aby sa uvedené doklady poisťovní dostali a táto mohla škodovú udalosť uzavrieť.

43. K jednotlivým žiadaným dokladom súd v konkrétnostiach uvádza nasledovné:

Pokiaľ ide o kópiu technického preukazu (osvedčenia o evidencii poisteného motorového vozidla), žalovaný uvádzal, že v jeho možnostiach objektívne nebolo osvedčenie poisťovní predložiť, pretože on bol iba držiteľom motorového vozidla, pričom vlastník motorového vozidla mu osvedčenie ani na jeho telefonické výzvy nezaslal. V tejto súvislosti súd uvádza, že podľa § 116 ods. 9 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke sa osvedčenie o evidencii motorového vozidla vydáva držiteľovi motorového vozidla, nie majiteľovi motorového vozidla, preto sa žalovaný ako držiteľ motorového vozidla mal o jeho vydanie obrátiť na orgán Policajného zboru.

Pokiaľ ide o kópiu vodičského preukazu, žalovaný uvádzal, že mu bol vodičský preukaz zadržaný, preto z objektívnych dôvodov jeho kópiu nemohol poisťovní zaslať. Tiež uvádzal, že žiadal túto kópiu vodičského preukazu od polície, kam poslal aj svojho advokáta, ale nebolo mu to umožnené. Dôvod, pre ktorý žalovaný nemohol predložiť kópiu vodičského preukazu žalobcovi, je dôvod, ktorý podľa názoru súdu nemožno pričítať na ťarchu žalobcu, pretože z rozhodnutia L. O. R. J. O., ktorý do spisu žiadal pripojiť samotný žalovaný, vyplýva, že už 5 dní po dopravnej nehode, ktorej sa týka predmet tohto sporu, a ktorú spôsobil žalovaný, t.j. 24.04.2022 bol kontrolovaný hliadkou L. L. M. N., pričom pri vyšetrení jeho biologického materiálu bolo zistené, že viedol motorové vozidlo pod vplyvom amfetamínu a metamfetamínu, a z toho dôvodu mu bol dňa 24.04.2022 vodičský preukaz zadržaný. Súd má za to, že žalovaný sa vlastným konaním pripravil o možnosť predložiť poisťovní kópiu vodičského preukazu, keď sa uviedol do takého stavu, že jeho schopnosť vykonávať činnosť viesť motorové vozidlo bola znížená vplyvom požitia návykových a psychotropných látok. A keďže sa následne nepodrobil ani odbornému poradenstvu, bolo mu vodičské oprávnenie rozhodnutím O. R. J. O. zo dňa 04.05.2023 odobraté. Podľa názoru súdu neobstojí v tomto smere ani tvrdenie žalovaného, že z dôvodu ohrozenia musel opustiť územie Slovenskej republiky, pretože aj vo K., kam vycestoval, sa dopustil trestnej činnosti, keď mal u seba nelegálne držanú zbraň, v dôsledku čoho sa dostal do väzby a opäť vlastným pričinením nemohol svoje povinnosti voči poisťovní splniť.

Pokiaľ ide o fotodokumentáciu poškodenia na poistenom vozidle, žalovaný uvádzal, že nebolo v jeho možnostiach predložiť žalobcovi fotodokumentáciu, avšak touto disponoval majiteľ poškodeného vozidla

a má ju aj polícia z E., ktorá šetrila nehodu v O.. V tejto súvislosti súd uvádza, že povinnosť, ktorú má žalovaný podľa zákona, nie je možné prenášať na inú osobu, zvlášť nie na samotného žalobcu. Bolo povinnosťou žalovaného, aby si túto fotodokumentáciu vyhotovil sám alebo si ju vyžiadal od poškodeného. V súčasnej dobe tzv. smartfónov vyhotovenie fotografie vozidla nemôže byť okolnosťou, ktorá by mala charakter nespĺniteľnej či ťažko realizovateľnej prekážky.

Pokiaľ ide o správu o nehode, podľa názoru súdu neobstojí argumentácia žalovaného, že nevedel, kam má správu o nehode doručiť, keďže adresa poisťovateľa je uvedená v poisťnej zmluve. Pokiaľ žalovaný uvádzal, že správu o nehode osobne odniesol do spoločnosti, ktorá mu dojednávala uzatvorenie poisťnej zmluvy – Merkurs Broker s.r.o., táto spoločnosť prevzatie správy o nehode od žalovaného poprela. Pokiaľ žalovaný na preukázanie tejto skutočnosti navrhol vyslychnúť svedkov A. I. (ktorý sa podľa zistení súdu v súčasnosti zdržiava v P.) a B. S. C., súd takýto dôkaz nevykonal, pretože ani vykonanie tohto dôkazu by nezvrátilo výsledok tohto sporu, keďže správa o nehode nebola jediným dokladom, vo vzťahu ku ktorému žalovaný nespĺnil svoju zákonnú povinnosť. Žalovaný totiž nepredložil žalobcovi ani jeden zo žiadaných dokladov.

V tejto súvislosti považuje súd za potrebné dodať, že poisťník nemôže prenášať svoju povinnosť predložiť žiadané doklady na iné osoby – finančného agenta (správa o nehode), poškodeného (fotodokumentácia), či dokonca samotného poisťovateľa. Zároveň je nevyhnutné konštatovať, že nemožnosť predložiť viaceré z týchto dokladov si žalovaný zaviniť vlastným konaním.

44. Je zrejmé, že žalovaný mal zákonnú povinnosť predložiť doklady nevyhnutné k vyšetrovaniu škodovej udalosti žalobcovi a porušením tejto povinnosti sa vystavil riziku postupu poisťovne podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. Žalovaného zaväzovala uvedená povinnosť, pričom zľahčovanie, resp. nespĺnenie uvedeného zákonného záväzku je možné len za výnimočných a osobitných okolností, ku ktorým nemožno priradiť neznalosť zákona, neúctu k rešpektovaniu dopravných predpisov, či nedbalosť a laxný prístup k elementárnym povinnostiam poisťníka.

45. Pokiaľ žalovaný nespĺnil svoju povinnosť v zmysle zákona, bolo plne v kompetencii žalobcu ako poisťovne uplatniť nárok v zmysle § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý mal zákonný, nie zmluvný základ. Žalobca nebol povinný zabezpečovať plnenie základných povinností namiesto žalovaného. Žalobca mal teda právo uplatňovať voči žalovanému regresný nárok. Pokiaľ ide o jeho vyčíslenie, žalovaný jeho výšku v podstate nespochybňoval, rozporoval len jeho právny základ tvrdiac, že na jeho strane boli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemohol svoju povinnosť voči žalobcovi splniť a preto sa nedopustil porušenia povinností podľa § 10 ods. 2 s následkom podľa § 12 ods. 1 písm. g) zákona č. 381/2001 Z. z. Náhrada, na ktorú má žalobca právo, predstavuje určitý majetkový postih žalovaného za to, že nespĺnil svoju povinnosť podľa § 10 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., pričom túto súd považuje za opodstatnenú a nepriečiacu sa dobrým mravom. Nad rámec uvedenej argumentácie súd dodáva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo svojej rozhodovacej činnosti vyslovil (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/84/2018), že jediným oprávneným na určenie výšky náhrady poisťného plnenia, resp. jeho časti, je poisťovateľ ako nositeľ tohto subjektívneho práva vyplývajúceho z poisťného pomeru a zo zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení. Výška požadovanej náhrady poisťného plnenia alebo jeho časti, na ktorú vznikne poisťovateľ nárok, je limitovaná iba požiadavkou vyplývajúcou z § 12 ods. 3 cit. zákona, to znamená nesmie presahovať úhrn poisťných plnení, ktoré poisťovateľ vyplatil z dôvodu poisťnej udalosti.

46. Vzhľadom na uvedené súd žalobe žalobcu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 3.063,36 Eur.

47. Žalovaný je v omeškaní so splnením peňažného dlhu, preto súd žalobcovi priznal aj uplatnený úrok z omeškania zo sumy 3.063,36 Eur od 22.09.2022 do zaplatenia, kedy už bol žalovaný preukázateľne v omeškaní. Podľa výzvy na zaplatenie nároku na náhradu poisťného plnenia zo dňa 06.06.2022, ktorá bola žalovanému doručená dňa 06.07.2022, mal žalovaný zaplatiť náhradu poisťného plnenia žalobcovi v lehote 15 dní od doručenia, t.j. do 21.07.2022. Do omeškania sa žalovaný dostal dňa 22.07.2022. Keďže si však žalobca uplatnil nárok na úrok z omeškania až odo dňa 22.09.2022, súd mu priznal úrok z omeškania od tohto dňa. (Možno sa domnievať, že sa jednalo o deň nasledujúci po uplynutí lehoty na splnenie povinnosti podľa urgencie výzvy na zaplatenie nároku na náhradu poisťného plnenia, táto však súdu nebola predložená, preto súdu nie je zrejmé ani lehota na splnenie povinnosti určená v tejto urgencii. To, že urgencia výzvy bola žalovanému doručená, vyplýva len z doručky na č.l. 19 spisu predloženej žalobcom.) V súlade s § 3 nariadenia vlády súd priznal žalobcovi zákonný úrok

z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku (ktorá ku dňu 22.09.2022 činila 0 %), teda vo výške 5 %.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal v spore plný úspech, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

52. Keďže v tomto konaní vznikli trovy aj štátu v súvislosti s prekladom prílohy k dožiadaniu o vykonanie dôkazu z jazyka slovenského do jazyka nemeckého vo výške 45,16 Eur, priznané prekladateľovi uznesením č.k. 10Csp/118/2023-179 zo dňa 10.10.2024, súd zaviazal žalovaného nahraď aj Slovenskej republike trovy konania v rozsahu 100 %. Trovy štátu vznikli v súvislosti s dokazovaním vykonávaným vo vzťahu k švajčiarskym orgánom (prokuratúre) a nevyhnutnosťou prekladu dožiadania do nemeckého jazyka v zmysle § 51 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov. V záujme určenia termínu pojednávania súd žiadal švajčiarsku prokuratúru o oznámenie ohľadne termínu prepustenia žalovaného z väzenského zariadenia vo Švajčiarsku, keďže žalovaný uvádzal, že by mal byť prepustený dňa 15.03.2025, čo sa však nakoniec neukázalo pravdivou informáciou. V podaní zo dňa 20.03.2025 žalovaný súdu oznámil, že sa nachádza vo vyšetrovacej väzbe a prepustený bude až 15.03.2026, ale už 14.04.2025 švajčiarske úrady oznámili súdu, že bol z väzenského zariadenia prepustený. Len pre úplnosť súd dodáva, že švajčiarsky prokurátor na dožiadanie súdu nereagoval.

53. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).